

T.B.M.M.
BARIŞ ve DEMOKRASI PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 333
Tarih: 17.03.2010

10/708

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Fındığın üretiminden ihracatına kadar her aşamasında var olan ülkemizin, fındık piyasasında etkin olması ve bu piyasaya yön vermesi gerekmektedir. Dünya fındık piyasalarında sahip olduğumuz avantajları devam ettirmek ve etkinliğimizi arttırmak için gerekli üretim tedbirlerini almak ve politikalar oluşturmak zorunluluk haline gelmiştir. Bu nedenle fındık üreticilerimizin ve topyekûn sektörün sorunlarının incelenmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasamızın 98, TBMM İçtüzüğüümüzün 104 ve 105. maddeleri gereğince Araştırma Komisyonu kurularak sorunun araştırılmasını arz ve talep ederiz.

17.03.2010

10/708-21297/44480

1-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DIYARBAKIR
2-GÜLTAN KIŞANAK	DIYARBAKIR
3-AYLA AKAT ATA	BATMAN
4-BENGİ YILDIZ	BATMAN
5-AKIN BİRDAL	DIYARBAKIR
6-EMİNE AYNA	MARDİN
7-FATMA KURTULAN	VAN
8-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
9-HAMİT GEYLANI	HAKKARİ
10-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
11-M. NURİ YAMAN	MUŞ
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	IĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SIRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

Ülkemiz, Dünya fındık üretiminin yüzde 75'ini, ticaretinin ise yüzde 85'ini tek başına gerçekleştirmektedir. Türkiye'de 400 bin çiftçi, 642 bin hektarlık alanda fındık üretimi yapmakta ve yaklaşık 2,5 milyon kişi geçimini fındıktan sağlamaktadır. Türkiye'de fındık üretimi, özellikle Karadeniz Bölgesi'nde, doğuda Gürcistan sınırından, batıda İstanbul'a kadar uzanan sahil şeridinde gerçekleştirilmektedir. Aslında fındık üretimi ülkemizin diğer bölgelerinde de yapılmaktadır. Ancak bu bölgelerde üretilen fındığın kalitesi düşük olduğu için üretildikleri il çevresinde tüketilmekte ve rekolte tahminlerine ilave edilmemektedir. Yıllık fındık üretimimiz, ekolojik koşullar neticesinde 500 ile 700 bin ton aralığında değişebilmektedir. Üretilen miktarın, 400 bin ile 450 bin tonu, 100 civarında ülkeye ihraç edilmekte, 100 bin tonu ise iç piyasada tüketilmektedir.

Karadeniz bölgesinin en önemli tarımsal faaliyeti olan fındık üreticiliği, aile bireylerinin katılımı ile yapılmaktadır. Fındık, eğimli tarım arazileri ve ürün çeşitliliği sınırlı olan Karadeniz Bölgesinde, nüfusun önemli bir kısmı için tek geçim kaynağıdır. Çiftçi başına düşen 12 dekarlık alanda yapılan fındık üretiminde dekar başına ortalama verim çok düşüktür. Fındık bahçelerinde İyi bir bakım, gübreleme, zirai mücadele ve budama ile dekar başına ortalama 90 kg olan verimi, iki katına çıkarmak mümkündür. Böylece geliri sadece fındığa bağlı olan üreticilerin gelirlerinde istikrar sağlamanın yanında, fındığın kalitesi yükselecek ve meyilli arazilerde erozyon tehlikesi önlenmiş olacaktır.

Karadeniz ekonomisinin bel kemiğini oluşturan fındık tarımı, bölgede ticaretin ve sanayinin de itici gücüdür. Fındık işlemeye yönelik küçük ve orta büyüklükte sanayi tesislerinin yarattığı istihdam, ekonomik canlılık sağlayarak bir nebze de olsa bölgeden göçü engellemektedir. Ayrıca hasat döneminde, fındık toplamak için bölgeye akın eden işsiz yığınlar için geçicide olsa iş imkânı yaratmaktadır.

Türkiye'nin tarımsal ürün ihracat gelirleri içerisinde %15'lik paya sahip olan fındık ihracatı, yılda yaklaşık olarak 1,5 milyar dolar döviz girdisi yaratmaktadır. Dünya fındık ihracatındaki ülkemizin payının yüksek olması, fındık çeşitlerimizin kaliteli olmasına ve dünya fındık üretim alanının büyük çoğunluğunun elimizde olmasına bağlı bulunmaktadır. Almanya ve İtalya Türkiye'nin fındık ihracatında en önemli iki ülke konumundadır. İki ülkenin toplam fındık ihracatımız içindeki payı % 45-50 arasında değişmektedir. Almanya ve İtalya Türkiye'den ithal ettiği fındığın önemli bir kısmını, kendi

tesislerinde işleyip her biri birer marka haline gelmiş olan mamulleri yüksek kârlarla başka ülkelere ihraç etmektedir. Türkiye fındık üretiminde tekel durumunda olmasına rağmen, Dünya Fındık Borsası'nın Almanya'nın Hamburg kentinde olması ve fındık fiyatlarının orada belirlenmesi oldukça düşündürücüdür.

1938'den beri faaliyette olan Fiskobirlik üzerinde etkili olmaya çalışan mevcut hükümet, bunda başarılı olamayınca Fiskobirlik'i piyasa dışına iterek işlevsiz hale getirdi. Hükümetin 2006 yılında fındık alım yetkisi verdiği Toprak Mahsulleri Ofisi, 2009-2010 döneminde fındık alımı yapmayacağını duyurdu. Kamu adına fındık alımı yapacak kuruluşları piyasadan çeken mevcut hükümet, tüccarı ve ihracatçıyı piyasanın tek belirleyicisi ve tek hâkimi haline getirdi. Hükümetin bu uygulamaları sonucunda, yaklaşık 400 bin üreticinin kaderi ve fındık fiyatları, az sayıda tüccar ve ihracatçının insafına bırakılmıştır.

Sonuç olarak belirtmek gerekirse; Neo-liberal politikalar kılavuzluğunda tarım sektörünü şekillendirme heveslisi iktidar, çokuluslu tarım ve gıda şirketleri ile kol kola girerek küçük çiftçiyi kendi toprağında 'sözleşmeli ırgat' haline getirmeye çalışmaktadır. Kamu adına alım yapan kuruluşları piyasa dışına iten ve 400 bin fındık üreticisini bir avuç tüccarın insafına bırakan bu uygulamaların, geçimini fındıktan sağlayan milyonlarca insanımızın geleceğini belirsizleştirdiği gayet açıktır. Dünya fındık üretiminin % 75'ni tek başına gerçekleştiren çiftçimizin sorunlarının ivedilikle ele alınarak çözüm önerilerinin belirlenmesi, sağlıklı ve istikrarlı bir fındık piyasasının oluşturulması amacıyla, Meclis Araştırma Komisyonu kurulması uygun olacaktır.